

טכנולוגיות מתקדמות. תעשיות העתיד. יתחכם. מיחשוב. כל אלה הן מילות-צופן המנסרות בחללנו. אבל כאשר זה נוגע לחיי יומיום, לא רובים ולא יער.

עד לפני שנהדשנתיים היו בעיות-אימים עם הכנת משכורותיהם של המורים. המחשב של משרד-החינוך לא היה מסוגל להתגבר על הבעיה וזה בשכנת משכורות היא אחת מאופני-הניצול הפשוטים ביותר של מחשב.

השכנו גיליתי כי ברמות עוד יותר פשוטות של השימוש במחשב, מדינת ישראל כושלת. המדובר בנושא רשיונות-הנהיגה.

כאשר ראיתי ברשיון שלי שמועד תוקפו עומד לפוג וטרם קיבלתי הודעת-חידוש, מהרתי לאחת משלוחות משרד-הרישוי (בגנייה-תערוכה בצפון תל-אביב) ומה נדהמתי לראות עשרות ממתינים בתור, כלשכולם בעיה זהה לבעיה שלי.

כשהגעתי, אחר שעה, לרלפק, הנפיקה לי הפקידה, ברוח טובה, רשיון זמני לחודשיים. היתה תקלה במחשב בחולון (מרכז משרד-הרישוי). היא הסכימה לי, והודעות-החידוש רבות לא נשלחו. תוך חודשיים תקבל את ההודעה, היא הרגיעה אותי.

מה יש להוסיף לסיפור לא-מצחיק זה, חוץ מהתאריך: ספטמבר 1986!

אשר מלכי, תל-אביב

פיספוס של שנתיים

על טיבה של המפה האסטרונומית שנמסרה לרמטכ"ל, משה לוי (העולם הזה 3.9.86).
על שולחני של הרמטכ"ל מונחת מפה אסטרונומית לא נכונה של צה"ל. (האסטרונוג הירושלמי) אליצור קרושי פשוט התעלם מכך הזמנית על הקמת צה"ל) היה שונויקי כפול. זה פיספוס של שנתיים!

מכיוון שקרושי עוסק גם בנמרולוגיה, בקפה ובשאר מיני לחשים, תמנה באיון מן השיטות הוא משתמש כדי להסיק כמה מחזויו, שהתבררו כנכונים בכל זאת.

דבר אחד בטוח: מהמפה הלא-נכונה שערך קרושי אי-אפשר בשום אופן להסיק חיוניים אלה: יצחק שטרקמן, תל-אביב

תפריט מארוקאי

שרהדאר היהודי של מארוקו לא היה היהודי היחיד שמיאל לפני 25 שנה תפקיד בכיר בממלכה המגרבית. ועל כך יכלו קוראי העולם הזה ללמוד ממדור המיכתבים למערכת. וכך כתב, בתגובה על כתבה בעיתון, קורא אחד מנצרת. עטאללה מנצור (כיום כתב בכיר של היומון הארץ). בגליון העולם הזה, ש' הופיע השבוע לפני 25 שנה:

קראתי בעניין את הכתבה המאלפת בדבר מינויו של היהודי כדורש כמנהל משרד-הביטחון בממלכה המגרבית, היא מארוקו (העולם הזה 11.9.61) והדבר הוכיח לי שיחה מלפני שנה שקיימתי עם מאיר טולדנו, נציגה של אותה ממלכה בוועידת-פירנצה (מיפגש לקידום הש' לום, 1960).

בין השאר שוחחנו על מצב יהודי אותה ארץ ומידת-האימון שנותנים בהם, ועל האפשרויות הפתוחות בפניהם. טו' לדנו נטל מעל שולחן מלך גרנד הוטל מדטריקן את התפריט ורשם משך רקות מספר עשרות שמות: שרהדואר, מגנ"ל משרד-המיסטר, מנהל צי הסוחר, מנהל רשות-הפוסטים, מנהל המכון הגיאוגרפי, ראש לשכת שרהפנים ועוד ועוד. בטרם אסיים את שיחתי המעניינת עם טולדנו, הרגשתי בנפשי להודות לו. הוא ענה: "להיפך, אני מודה לך. הרי העניינים האלה חשובים לשני עמינו". ואת אמר כיהודי. אורח מדינת ערבית, לי, הערבי, אורח מדינת ישראל.

(המשך מעמוד 3)

במעשה התרנגולת והחזיר (מכ"תבים), העולם הזה 10.9.86.
המשל המאלף, אותו הביאה הקוראה אייזון, כיצד שיתוף-פעולה בין תרנגולת לחזיר להספקת קותלי חזיר כביצים לאנגלים הרעבים עלול להביא לחיסול החזיר (והנמשל מובן מאליו), חיוב אותי לפשפש במקורותינו, אולי כדי להרגיע כמעט את הקוראה אייזון. וכך מצאתי (במישניות):

"הצועק לשעבר, הרי זו תפילת-שווא. כיצד? היתה אשתו מעוברת, ואמר יה רצון שתלד אשתי וזכר, הרי זו תפילת-שווא (כי הלא מין העובר כבר קבוע).

היה כא ברך ושמע קול צווחה בעיה, ואמר יה רצון שלא יהיו אלה בני-ביתי, הרי זו תפילת-שווא".
ועל כך מעיר הפרשן הגאוני של המישה, רבי עובדיה מברטנורה: דמאי הוזה, הוזה (מכיוון שמה שהיה, היה) או בלשונו-מינו: אילי פאת, מאת. **צבי להב, תל-אביב**

נשיאים, בנים ונכדים

עוד על נשיאים אמריקאיים (העולם הזה 23.7.86 ואילך).

הרשו לי לתרום תרומה נוספת להשכלת המי עוניינים בהיסטוריה האמריקאית: אכן, המיקרה של ג'ון אדאמס ובנו ג'ון קווינס י אדאמס הוא המיקרה היחיד בהיסטוריה האמריקאית בו הגיעו אב (ואחרי כמה שנים) בנו לכס הנשיאות.

אבל יש עוד מיקרה יוצא-דופן, מעניין לא פחות ויחיד מסוגו גם הוא. זה המיקרה של סב ונכדו שזכו בנשיאות. הסב הוא ויליאם הנרי האריסון, נשיאה השיעי של ארצות-הברית והנכד הוא בנימין האריסון, נשיאה ה'23 (1893-1889).

אגב, האריסון-הסב הוא גם הנשיא הראשון שמת תוך כרי תקופת כהונתו והוא גם הנשיא שכיהן את תקופת הכהונה הקצרה ביותר בתולדות ארצות-הברית (30 יום). כי האריסון נפטר חודש ימים אחר השבעתו לתפקיד. **רחל בייקר, קליוולנד, אוהיו, ארצות-הברית**

כחול זה לא ירוק

על הדגל של קאמרון (מכתבים), העולם הזה 3.9.86.

זה נכון שצבעי הדגל של קאמרון (ירוק, אדום, צהוב) הם ציבועי האחרות האפריקאית ולכן גם מצויות עוד כתרסר ארצות אפריקאיות המשי' תמשות בצבעים אלה בדגליהן. אבל לבני קאמרון יש הסבר נוסף לצבעים של דיגלם: ירוק — זכר ליערות שבדרום המדינה; צהוב — זכר לערבה השחונה שבצפון והאדום — קשר הדמים בין שני חלקי המדינה.

עד כמה שאני זוכר, משתמשים בשלושה צבעים אלה בדגליהן, בין השאר, גם גאנה, גינאה, דאהומי, מאל, סנגל ורואנדה. אבל עם צ'אר קרה דבר מעניין: כאשר היא קיבלה את עצמאותה (ב'1960) ביקשה גם היא להשתמש בשלושה צבעים אלה, אבל אז גילתה כי ליותר מדי מדינות שכנות יש דגל כזה, והצ'ארים החליטו על מוצא של כבוד: הם פשוט החליפו את הפס הירוק בפס כחול, ולכן דיגלה של צ'אר התלת-ציבעוני הוא כחול-צהוב-אדום.

דני זלוטניק, תל-אביב

אלוף, אבל לא אויליפי

על כישוריו של נשיא פינלנד המנוח (תמרורים), העולם הזה 3.9.86.

אחרו קקונן, נשיאה המנוח של פינלנד, לא היה רק אלוף המהלכים על חבל רק (בין הרוסים למערב), מאז ומתמיד ידע להשתמש היטב ברגליו. עוד הרכיב שנים לפני שהגיע לכסאו הרם היה אלוף ארצו בקפיצה לגובה. בשנת 1924, בגיל 23, הוא קבע את השיא הפיני בקפיצה לגובה: 1.84 מטר.

אגון צוקרקנדל, רמת-השרון
● והשיא האולימפי, שנקבע אותה שנה באולימפיאדת פאריס, היה 1.95 מטר.

טכנולוגיה מתקדמת לאחור

על מחדלי המחשב של מישרד-התחבורה.

קניא י"י.

הבית חשפה בשנים 1968-1977 כ30 אלף מטבעות. ובהם שלושה מטמונים של דינריוהב. אף אחד מהם לא הועבר לאגף. לא הועבר אף מטבע אחד מ3000 המטבעות שמצאה מישלחת-החפירות ברובע היהודי כירושלים, ומי6000 המטבעות מקיסריה, ועוד רבים אחרים".
ועוד: "הביקורת העלתה מיקרים, שמישלחת-החפירה מכרו עתיקות, השאלו השאלות-קבע שמשמעותן היתה מכירה..."
העולם הזה אינו נוהג לפרסם מימצאים אם

התעלומה של השקל שנועלם

העולם הזה 4.5.77

4011 מטבעות נעלמו

העולם הזה (4.5.77). 4011 מטבעות נעלמו

אין בידו הזכחות חותכות לנכונותם. שיוכלו לעמוד במבחן מישפטי. במיקרים הנדירים שבהם מסתבר כי הראיות כירדנו אינן מספיקות להוכחה, אהנו רגילים להתנצל. אך אין הדבר אומר שהגילוי עצמו אינו נכון. הוא אומר רק שנראה לנו כי אין בידנו הזכחות מספיקות.
פרשה זו מראה שוב כי במיקרים כאלה מסתבר לא פעם, לאחר-מכן, כי הגילוי המקורי היה נכון.

כיליה מיד שניה

מאיר זלור עמד נתונכיתו בטלוויזיה על הצורה החופשית שבה התכבדו כמה עיתונים משולחניו של העולם הזה, כאשר העתיקו במלואה כתבה של העולם הזה משנת 1973 על גיתית איוראלוב, הנאשמת עתה ברצח בעלה באגם.

כל העיתונים ציינו שהכתבה נלקחה מהעולם הזה, מלבר מעריב, שהעתיק את כולה כיצירה פרטית שלו.

מינהג זה של העתקת כתבות מהעולם הזה הפך לאחרונה למינהג עיתונאי מקובל. בשבוע שעבר, למשל, העתיקו כמה עיתונים כלשונה את הכתבה של דן כן-אמוץ, שפורסמה בהעולם הזה לפני 33 שנים, על השתתפותו הקצרצה בסרט חשמלית ושמה תשוקה.

במוסף תל-אביב של ידיעות אחרונות באה לפני שבועיים אחת עמלי שחק, והגישה תחקיר גריל על מחלקת ההשתלות של בית-החולים תל-השומר. היא שכחה לציין שכל התחקיר שלה מבוסס על אחד הסקופים הגריליים של העולם הזה (12.12.84): הפרשה שבה סחב הר"ר ברונו סגל כיליה שהיתה מוכנה להשתלה, כשעה שהחולה שכב על שולחן-הניתוחים. כך הפך הסקופ הבלעדי הזה נחלתה הפרטית של הגברת שחק. השחק הוא, כידוע, ציפור האוכלת כל דבר.

העולם הזה גא לעיתים קרובות ככר תרות שלו. אחרות מהן נכנסו לצמיתות לאוצר הלשון העברית.

לפני זמן עלה על רעתנו כי שמתיהם של (ובלון) המר וויסוף) בורג מצטרפים למילה "המבורגר". לפני שנה חצי מצאנו הודמנות להשתמש בצירוף זה, והכתרנו בו כתבה על ההתפתחות הפנימית במפר"ל.

בשבוע שעבר המציא זאב (פרקש), הקריק' טוריסט של הארץ, איור לכותרת זו, חבל שהארץ לא ראה לנכון לציין את המקור. אני מניח שזה לא נעשה בכונתו.

השקלים שנעלמו

ערב הבחירות של 1977 פירסם העולם הזה סדרת-כתבות של יגאל לביב על פעולותיו של הפרופסור יגאל דיק, או ראש רשימת ר"ש בבחירות לכנסת, כשטש הארכיאלוגיה. בין השאר טען לביב כי מטבעות עתיקים יקר-עוד, שהתגלו בחפירותיו של דיק כמצדה.

המבורגר

העולם הזה (24.4.85). הזדמנות

העולם הזה (24.4.85). הזדמנות

המבורגר

האריץ" (9.9.86). בלי כוונה

האריץ" (9.9.86). בלי כוונה

נעלמו באורח מיסתורי. כל מטבע כזה היה שווה הן — 65 אלף דולר. ידן ועם מאור על הפירסום, ואף הגיש נגדנו מישפטי-דיבה. נוכחנו לדעת כי אין ביכולתנו להוכיח את טענותינו באופן מישפטי, ועל כן התפשרנו עם ידיו, ובמיסגרת זו גם התנצלנו לפניו מעל עמודי השבועון.

עכשיו בא מבקרה-מדינה אישר בדיעבד את הגילויים שלנו, וכך הוא אומר ברוח לשנת 1985, בפרק על משרד-החינוך-התרבות, "רישום עתיקות ושימורו".

"מישלחת החפירות כמצדה חשפה בשנים 1963-1965 — 4016 מטבעות, והעבירה חמישה בלבד. המישלחת לממשית חשפה בשנים 1965-1967 — 10,800 מטבעות-כסף, והעבירה לאגף 100 בלבד. מישלחת-החפירות ליר הר-

